



8/2011. számú Vezetői körlevél

az otthonvédelemmel összefüggő egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXXI. törvény egyes pontjaival kapcsolatban

Az otthonvédelemmel összefüggő egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXXI. törvény 4. pontja – 2011. szeptember 29. napjától – módosította a hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. törvényt (a továbbiakban: Hpt.), kiegészítve azt a fogyasztóval kötött deviza alapú kölcsönszerződések törvényben meghatározott árfolyamon való végtörlesztésére, valamint a fogyasztóval kötött deviza alapú hitel-, vagy kölcsönszerződések esetén a devizában felszámítható díjak és költségekre vonatkozó előírásokkal.

A fogyasztóval kötött deviza alapú hitel-, vagy kölcsönszerződések esetén a devizában felszámítható díjak és költségekre vonatkozó előírás (Hpt. új 210. § (5a) bekezdése) korlátozza a szerződés devizanemében felszámítható költségek és díjak körét, és kifejezetten csak azok felszámítását teszi lehetővé devizában, melyek a szerződés teljesítésének és fenntartásának érdekében a deviza forrás megszerzésével közvetlenül kapcsolatban állnak. Emellett a jogszabályi előírás tételesen meghatározza azon díjak és költségek körét, amelyeket a pénzügyi intézmény a továbbiakban kizárólag forintban számíthat fel a fogyasztóknak.

Tekintettel arra, hogy a hatályba lépő rendelkezés a már hatályban lévő hitel- és kölcsönszerződéseket is érinti, a pénzügyi intézményeknek haladéktalanul intézkedniük szükséges az eddig devizában felszámított költségek forintban történő megállapítása iránt.

A Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete (a továbbiakban: Felügyelet) az alábbiakban ezen új jogszabályi rendelkezéssel kapcsolatban felhívja a pénzügyi intézmények figyelmét egyéb alkalmazandó jogszabályi rendelkezésekre, továbbá fogyasztóvédelmi szempontból követendő jó gyakorlatokat fogalmaz meg, amelyek a pénzügyi intézmények részéről történő követése a devizában felszámított költségek forintban történő megállapítása során a Felügyelet által elvárt.

1. A pénzügyi intézmények legyenek figyelemmel arra, hogy **a díjak és költségek forintban történő megállapítása ne okozzon az ügyfelek szerződéses helyzetében hátrányos változást**, hiszen a jogalkotónak e rendelkezés megalkotásával az volt a célja, hogy a nem devizában felmerülő költségek és díjak ügyfelekkel szembeni devizában történő felszámításának méltánytalan helyzetét megszüntesse.
2. A pénzügyi intézményeknek a díjak és költségek forintban történő kifejezése vonatkozásában az előbbieket mellett **figyelemmel kell lenniük a Hpt.-nek az egyoldalú szerződésmódosítás korlátait megfogalmazó rendelkezéseire is**, nevezetesen a Hpt.-nek a fogyasztóval kötött hitel- és kölcsönszerződésre vagy pénzügyi lízingszerződésre vonatkozó 210. § (3) bekezdésére, továbbá a fogyasztóval

kötött, lakáscélú hitel- és kölcsönszerződésre vagy pénzügyi lízingszerződésre vonatkozó 210/A. § (4) bekezdésére.

3. **A díjak és költségek forintban történő megállapítása nem eredményezheti a korábban devizában megállapított díjak és költségek emelkedését.** Fontos szempont továbbá, hogy a lakáscélú hitel- és kölcsönszerződések vagy pénzügyi lízingszerződések esetében a díjak és költségek a fogyasztók számára hátrányosan egyoldalúan nem módosíthatóak.
4. **A pénzügyi intézményeknek figyelemmel kell lenni arra, hogy a fogyasztóval kötött deviza alapú, lakáscélú hitel- vagy kölcsönszerződés, vagy pénzügyi lízingszerződés esetében 2010. november 27. napjától, a Hpt. 200/A. §-a alapján – választásuk szerint – a Magyar Nemzeti Bank által megállapított és közzétett, hivatalos devizaárfolyamot, vagy az általuk meghatározott saját deviza-középárfolyamot, míg a fogyasztóval kötött egyéb deviza alapú szerződések esetében a szerződésben meghatározott árfolyamot kell alkalmazniuk.**
5. **A Felügyelet támogatandónak tekinti, ha a pénzügyi intézmény a fogyasztóval kötött egyéb hitel-és kölcsönszerződések esetében a díjak és költségek új előírás szerinti, forintban történő megállapításakor – az egyoldalú szerződésmódosítást korlátozó rendelkezések szem előtt tartásával – az általa, az adott szerződésnél alkalmazott árfolyamok helyett szintén az MNB által megállapított és közzétett, hivatalos devizaárfolyamot, vagy az intézmény által meghatározott saját deviza-középárfolyamot alkalmazza.**
6. A pénzügyi intézményeknek a díjak és költségek korábbi, devizában történő megállapítása és forintban történő elszámolása miatt a fogyasztókkal szemben változó forint összegeket érvényesíthettek. **Nem támogatandó** azonban az egyoldalú szerződésmódosítást korlátozó rendelkezésekre tekintettel **az az eljárás, ha a pénzügyi intézmények a díjak és költségek forintban történő megállapításakor a korábban az azok vonatkozásában alkalmazott devizaárfolyamnak a Hpt. új rendelkezése hatályba lépésének napján (2011. szeptember 29.) érvényes értékét veszi alapul**, hiszen ezzel nem kerül figyelembe vételre az, hogy az alkalmazott devizaárfolyam ingadozása miatt a díjak és költségek korábban változó – hol alacsonyabb, hol magasabb – forint összegeket eredményezhettek.
7. A fentiek alapján **a Felügyelet elvárja a pénzügyi intézményektől, hogy a fogyasztóval kötött deviza alapú hitel-, vagy kölcsönszerződések esetében ne csak a Hpt. új rendelkezése hatályba lépésekor jegyzett, az adott szerződés vonatkozásában alkalmazandó napi devizaárfolyamot vegyék figyelembe, hanem olyan számítási módszert alkalmazzanak, amely garantálja a korábbi időszakban történt devizaárfolyam változás átlagos értékének figyelembe vételét, és biztosítja az egyoldalú szerződésmódosítást korlátozó rendelkezések betartását.**
8. E követelményeket **kielégítő gyakorlatnak tekinti a Felügyelet azt, ha a pénzügyi intézmények a 2011. január 1. napja és a 2011. szeptember 29. napja közötti, az adott szerződés vonatkozásában alkalmazandó devizaárfolyamok napi jegyzéseiből számított számtani átlaga alapján állapítják meg a korábban devizában kifejezett díjak és költségek forint összegét.**

9. A Felügyelet elvárja, hogy a díjak és költségek forintban történő megállapításakor a fogyasztókkal szemben **a pénzügyi intézmény olyan díj- és költség összegeket állapítson meg, amelyek alátámasztottan a pénzügyi intézmény oldalán ténylegesen, indokoltan felmerülő költségek fedezését szolgálják.**

10. A fogyasztóval kötött deviza alapú kölcsönszerződések törvényben meghatározott árfolyamon való **végtörlesztésére vonatkozó rendelkezések** (Hpt. új 200/B. §) tekintetében a Felügyelet felhívja a pénzügyi intézmények figyelmét, hogy a jogalkotó szándéka **az addicionális költségek nélküli végtörlesztésre és a közvetítói díj nélküli végtörlesztéshez kapcsolódó hitelkiváltásra irányult** (Hpt. új 200/B. § (4)-(5) bekezdése). A Hpt. új 200/B. § (5) bekezdése értelmében a végtörlesztés teljesítése érdekében nyújtott kölcsönhöz kapcsolódó közvetítés díjtalan kell, hogy legyen.

A Felügyelet végezetül felhívja a pénzügyi intézmények figyelmét, hogy a 2011. évi CXXI. törvényben foglalt rendelkezések valamint a fenti vezetői körlevélben foglalt fogyasztóvédelmi elvek betartását a Felügyelet fokozottan kíséri figyelemmel és ellenőrzi.

Budapest, 2011. szeptember 30.

Dr. Szász Károly
elnök